RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI. Rynek Budowlany: Rok II.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Krakowie

zwraca uwagę na rozpisany przetarg publiczny na dostawę 285.000 sztuk podkładów w roku 1930-31, który odbędzie się w dniu **21 października 1929 r.**

Bliższe szczegóły podane są w Monitorze Polskim z dnia 16 września 1929 r. Nr. 213. L. Dz. IX/69491/29. (575

Ogłoszenie. 608

Nadleśnictwo Narewkowskie niniejszem podaje do wiadomości, że w **dniu 21 października 1929 r.** o godzinie 10 rano w lokalu N-ctwa Narewkowskiego w Świnoryjach, odbędzie się licytacja na sprzedaż materjałów drzewnych, a mianowicie:

Kloców dębowych fornierowych 62.71 m³.
Kloców świerkowych 16.98 m³.
Opału szczapowego dębowego (nieprzebranego) 1548.60 mp.
Opału szczap. dębowego (przebranego) 120.80 mp.
Opału świerkowego po przebraniu papierówki szczapowej 927.80 mp.
Opału szczapowego sosnowego 552.40 mp.
Opału szczapowego lipowego 555.40 mp.

Warunki licytacji, projekt umowy oraz wykaz objektów są do przejrzenia w kancelarji Nadleśnictwa Narewkowskiego i Dyrekcji Lasów Państwowych w Białowieży.

Nadleśnictwo Narewkowskie.

Nr. 117. Środa, 16. października 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEDPŁATA na listopad 1929 r., wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złotych. Na pocztach 6,45 złotych. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 7,50 złotych. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska), 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO i BUDOWLANEGO“ Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820
DRUKARNIA
Poznań, Wielkie Garbary 20 Nr. telefonu 3406
Konta bieżące: P. K. O. 206-377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

Przebieg i bilans katastrofy sówkowej w Wielkopolsce

Etat roczny, tak powierzchniowy jak masowy, został przekroczony o kilkanaście razy, a w jakim stopniu przekroczyły go poszczególne nadleśnictwa, podaje nam następująca tabela:

Nadleśnictwo	Etat pow. zrębami czystemi ha	Etat masowy m³	Do 30. 9. 29. etat pow. został przekr. razy	Do 30. 9. 29. etat masowy został przekr. razy
Boruszynek	31.64	12480	9	14
Bucharzewo	38.00	13390	42	12
Drawsko	15.45	2638	52	33
Margonin	6.70	5837	11	5
Międzychód	45.80	17828	18	8
Oborniki	47.20	20345	12	7
Podanin	47.70	14454	3	4
Potrzebowice	19.54	7532	69	22
Promno	12.40	3791	12	10
Sieraków	62.30	24477	17	7
Wronki	*) —	12660	—	11

Etaty roczne, przewidywane planem gospodarczym, a w większej części już wygasłe, stały się nieaktualne. Obecnie ustala się na każdy rok t. zw. prowizoryczny etat, który n. p. dla roku gosp. 1929/30 przewiduje do wyrąbania:

Nadleśnictwo	Użytek rębny ha	Masa grubizny m³	Użytek między rębny masa grub. m³	Razem grub. m²
Boruszynek	25	1100	1000	2100
Bucharzewo	—	100	100	200
Drawsko	32	1220	1600	2820
Margonin	25	1700	200	1900
Międzychód	—	2500	1500	4000
Oborniki	58	4700	300	5000
Podanin	204.3	12305	1530	13835
Potrzebowice	50	3300	3000	6300
Promno	141	5800	200	6000
Sieraków	7	800	3000	3800
Wronki	36.2	1450	1700	3150

*) Plan gospodarczy przewidywał tylko etat masowy.

Rzecz jasna, że rzucenie na rynek odrazu tak olbrzymich mas drewna musiało wpłynąć ujemnie na ceny poszczególnych sortymentów. Przyczyniła się do tego w wielkim stopniu także okoliczność, że po niemieckiej stronie istniały podobne warunki, gdyż wskutek eksploatacji lasów zniszczonych przez sówkę — należy brać pod uwagę, że sówka spowodowała tam jeszcze większe straty — rynek niemiecki także cierpiał pod nadmiarem podaży drewna. Ceny obniżyły się do tego stopnia, że dziś wprost wierzyć się nie chce, że za drzewo płacono kwoty, w poniższem zestawieniu uwidocznione:

W roku	Za budulec za 1 m³ zł	Za kopalniak za 1 m³ zł	Za szczapy za mp zł
1924/25	15.—	8.—	5.50
1925/26	16.—	8.—	5.—
1926/27	30.—	19.—	6.—
1927/28	50.—	23.—	10.—
1928/29	50.—	24.—	15.—

Wyrobione drewno sprzedawało się kupcom krajowym, jak i zagranicznym drogą submisji wzgl. z wolnej ręki, nikły tylko procent zakupiony został przez miejscową ludność, która miała możność zaopatrzenia się w drewno na kilka lat, gdyż kupcy oddawali odpadki, które im pozostały po wyrobieniu drewna na żądane sortymenty, za bezcen, a często nawet za darmo, byle uprzątnąć składnice drzewa. Około **80% drewna budulcowego** (prócz budulcu z lat 1927/29), **kopalnianego i opału — grubizny zakupione zostało na eksport, 20% zaś zostało zużyte w kraju.**

Mimo niesprzyjających konjunktur gospodarczych, jakiemi były n. p. brak odpowiedniego kapitału, wojna celna, zdążono spieniężyć wszelki materjał użytkowy oraz prawie wszelki opał, w innych

natomiast pozostał jeszcze pewien zapas, którego pozbycie nie przedstawia natomiast trudności.

O ile eksploatacja drzewostanów zniszczonych przedstawiała wielkie trudności, to o dziesięćkroć większe trudności nasuwała kwestja zalesienia olbrzymich tych przestrzeni. Pytania, jaki sposób zalesienia byłby najszybszy i najwięcej ekonomiczny, czem należy zalesić, by zapobiec w przyszłości podobnym klęskom, skąd wydobyć potrzebny materjał sadzonkowy i nasieniowy sprawiały dużo kłopotów. Lecz i tutaj znalazła się odpowiedź.

Zalesianie przeprowadza się naogół sosną, gdyż gleba jest przeważnie piaszczystą i jałową, z domieszką, gdzie się da, gatunków liściastych, i to w znacznej mierze sadzonkami własnej produkcji. Zalesianie dokonuje się przeważnie sadzeniem wiosną, w mniejszej mierze siewem — przygotowanie gleby pod uprawę następuje częściowo poprzedniej jesieni, częściowo tej samej wiosny. Uszkodzonym nadleśnictwom zostały przydzielone t. zw. nadleśnictwa opiekuńcze, których zadaniem jest wyprodukować potrzebną ilość sadzonek drzew liściastych, jak i iglastych, choć w większej części dane nadleśnictwa same produkują potrzebny materjał sosnowy. Zamierza się zalesić dotychczas wyrąbane i jeszcze wyrąbać się mające powierzchnie do roku 1932, lecz według wszelkich danych *definitywne zadrzewienie przesunie się o jeden lub dwa lata.* Nadmienić tutaj wypada, że nadleśnictwo Sieraków już jest na ukończeniu prac, a nadleśnictwo Drawsko ukończy prace w 1930 roku.

W odniesieniu do poszczególnych nadleśnictw dokonane prace około zalesienia zniszczonych obszarów przedstawiają się według stanu z 30. 9. 28. następująco:

Nadleśnictwo	W roku	Zalesiono		Razem ha	Kosztem ha
		siewem ha	sadzen. ha		
Boruszynek	1924/25	—	—	—	—
	1925/26	—	—	—	—
	1926/27	101.50	326.65	428.15	84970.55
	1927/28	44.—	120.—	164.—	38933.—
Razem		145.50	446.65	592.15	123903.55
Bucharzewo	1924/25	—	17.31	17.31	2218.20
	1925/26	54.51	195.54	250.05	43906.91
	1926/27	139.34	714.32	853.66	115875.97
	1927/28	148.—	1189.—	1337.—	298707.—
Razem		341.85	2116.17	2458.02	460708.08
Drawsko	1924/25	—	25.—	25.—	4731.95
	1925/26	106.10	442.50	548.60	94554.69
	1926/27	49.20	519.60	568.80	106590.82
	1927/28	169.—	678.—	847.—	116820.—
Razem		324.30	1665.10	1989.40	322697.46
Margonin	1924/25	—	—	—	—
	1925/26	—	—	—	—
	1926/27	—	—	—	—
	1927/28	1.37	72.—	73.37	20674.—
Razem		1.37	72.—	73.37	20674.—
Międzychód	1924/25	—	10.15	10.15	1128.21
	1925/26	76.45	238.95	315.40	37494.08
	1926/27	161.62	541.89	703.51	83435.23
	1927/28	171.—	566.—	737.—	100081.—
Razem		409.07	1356.99	1766.06	222138.52
Oborniki	1924/25	—	18.87	18.87	2921.64
	1925/26	353.—	91.54	444.54	19355.51
	1926/27	34.20	416.96	451.16	81694.01
	1927/28	139.—	370.—	509.—	114382.—
Razem		526.20	897.37	1423.57	218353.16
Podanin	1924/25	—	—	—	—
	1925/26	98.06	98.25	196.31	8875.56
	1926/27	135.19	135.02	270.21	24177.54
	1927/28	118.—	77.—	195.—	24644.—
Razem		351.25	310.27	661.52	57697.10
Potrzebowice	1924/25	—	41.—	41.—	3690.—
	1925/26	200.47	452.40	652.87	73447.88
	1926/27	461.10	720.31	1181.41	156832.18
	1927/28	638.—	861.—	1499.—	217142.—
Razem		1299.57	2074.71	3374.28	451112.06
Promno	1924/25	—	—	—	—
	1925/26	—	20.80	20.80	1320.24
	1926/27	4.30	65.16	69.46	8924.36
	1927/28	—	230.—	230.—	26638.—
Razem		4.30	315.96	320.26	36882.60
Sieraków	1924/25	—	—	—	—
	1925/26	198.60	312.19	510.79	49259.17
	1926/27	449.75	599.63	1049.38	119113.83
	1927/28	604.—	986.—	1590.—	259446.—
Razem		1252.35	1897.82	3150.17	427819.00
Wronki	1924/25	1.—	59.55	60.55	4885.85
	1925/26	280.50	297.71	578.21	51366.01
	1926/27	536.08	583.67	1119.75	106678.59
	1927/28	584.—	775.—	1359.—	243107.—
Razem		1401.58	1715.93	3117.51	406037.45

Wynika stąd, że do dnia 30. 9. 1928 r. zadrzewiono **18926.31 ha,** przyczem zalesiono siewem 6057.34 ha, a sadzeniem 12868.97 ha, ogólne koszty wynoszą ca **2748000.98 zł,** czyli na 1 ha przypada okrągło **142 zł.** W poszczególnych latach zalesiono:

W roku	Ilość ha	Kosztem zł	Czyli 1 ha za zł
1924/25	172.88	19575.85	113.—
1925/26	3517.57	379580.05	108.—
1926/27	6695.49	888293.08	133.—
1927/28	8540.37	1460574.00	171.—

W roku gosp. 1927/28 wahały się koszty zalesienia 1 ha od 45 zł do 282.01 zł, co wykazuje niniejsza tabelka:

Nadleśnictwo	Zasiano 1 ha kosztem zł	Zasadzono 1 ha kosztem zł
Boruszynek	162.07	264.05
Bucharzewo	157.87	231.57
Drawsko	100.53	147 12
Margonin	239.27	282.01
Międzychód	45.25	163.—
Oborniki	181.94	240.30
Podanin	108.70	152.62
Potrzebowice	134.67	152.30
Promno	—	115.37
Sieraków	120.08	189.35
Wronki	163.43	190.36

czyli że zalesienie 1 ha siewem kosztuje przeciętnie 141.37 zł, sadzeniem natomiast 193.46 zł. Wyższe koszty zalesienia w niektórych nadleśnictwach przeważnie spowodowane zostały koniecznością przekopania pasów oraz usunięcia darny i piaśnicy, która po wycięciu chroniącego glebę drzewostanu zachwaszczyła nieraz całe oddziały. Oprócz tego na podrożenie kosztów wpływa brak robotników miejscowych, z którego to powodu musi się sprowadzać znacznie droższych robotników sezonowych, niewykwalifikowanych.

Nie można jeszcze przytoczyć konkretnych danych o wielkości powierzchni, zalesionej w roku

Kalendarz terminowy.

Skróty: L = licytacja, S = submisja, P = przetarg, W = z wolnej ręki.

Miejscowość	Dyrekcja wzgl. wojew.	Sprzedający	Spos. sprz.	Termin	Kłody i dłużyce użytkowe m³								Kopalniaki		Papierówka		Opał
					sosna	świerk	jodła	dąb	buk	brzoza	olcha	Uwagi	rodz. drew	m³	rodz. drew.	mp.	mp.
Kraków	Krakowskie	Dyr. Kolei P.	P	21. X.	—	—	—	—	—	—	—	na dostawę 285.000 szt. podkładów		—		—	—
Narewka	Białowieża	Nadl. Narewkowsk.	L	21. X.	—	17	—	63	—	—	—			—		—	3805

gosp. 1928/29. Plan zalesień na tenże rok wykazywał następującą przestrzeń do zalesienia:

Nadleśnictwo	Projektuje się zalesić siewem ha	Projektuje się zalesić sadzen. ha	Razem ha	Kosztem zł
Boruszynek	45.55	181.95	227.50	59488.—
Bucharzewo	70.—	1247.—	1317.—	232460.—
Drawsko	197.50	781.40	978.90	132334.—
Margonin	6.50	166.50	173.—	34000.—
Międzychód	184.20	818.40	1002.60	120000.—
Oborniki	58.57	454.84	513.41	106887.—
Podanin	108.31	173.21	281.52	36775.72
Potrzebowice	579.25	778.15	1357.40	144401.10
Promno	—	345.38	345.38	35460.—
Sieraków	413.60	984.40	1398.00	218714.50
Wronki	320.30	909.50	1229.80	153664.—
Razem	1983.78	6840.73	8824.51	1274184.32

czyli 1 ha przeciętnie za 142 zł.

Doliczając niniejsze cyfry do poprzednio otrzymanych można powiedzieć, że z powierzchni 32790 ha, mającej być zalesione nowemi uprawami, zalesiono do dnia 30. 9. 29 r. okrągło **27700 ha** kosztem ca **4020000 zł.** Pozostaje zatem jeszcze do uprawienia na nowo ca **5090 ha,** a do uzupełnienia **18279 ha.**

Reasumując powyższe, zdajemy sobie sprawę z ogromu prac, jakich dokonali dotychczas leśnicy zniszczonych nadleśnictw. Mamy niezłomną nadzieję, że praca ich nie pójdzie na marne, oraz że za 15 lat śladu nie będzie o skutkach, jakie wywołała sówka, a za 40 lat znów będziemy pozyskiwali z tych lasów różnego rodzaju użytki.

A. Fr.

Po tym opisie przebiegu katastrofy sówki-chojnówki wypadnie nam pomówić o stronie ściśle handlowej, związanej z nadmiernem wyrębem drzewa w lasach dotkiętych sówką oraz o skutkach gospodarczych, jakie tranzakcje t. zw. sówkowe miały zarówno dla zarządu lasów jak i dla przemysłowców i kupców drzewnych. Uczynimy to w jednem z najbliższych naszych wydań.

Nasze składnice drzewne i place tartaczne

Przebywający częściej na składnicach drzewa nie może nie zauważyć różnych niedomagań, tak w samem składowaniu, jak i pielęgnowaniu różnych sortymentów desek i bali.

Sprawie tej, najczęściej bagatelizowanej, a jednak niezmiernie ważnej, chcę poświęcić kilka uwag. Pomówię najpierw o takich składnicach, na których odbywa się detaliczna sprzedaż drzewa. Utrzymywanie tej składnicy połączone jest z dość poważnemi kosztami i dlatego właściciel poczuwa się do obowiązku oszczędzania. Tą oszczędnościową gospodarkę zaczyna od fałszywego końca, bo od robocizny. Z pewnością taki właściciel składnicy nie zdaje sobie sprawy, ile go tego rodzaju „oszczędność" kosztuje. Pierwszym warunkiem prosperowania detalicznego składu jest, aby na nim zachowany był wzorowy porządek. Materjały winny — przynajmniej te, które składa się do szop — tak być ułożone, aby kupującemu nie podpadało, że towar był już częściej przerzucany i przebierany. Psuje to stanowczo chęć kupna. Pozatem trzeba uważać, aby deski, względnie bale odziomkami, t. zn. szerokim końcem ułożone były do przodu. W ten sposób składowany materjał oddziałowuje na klijenta o wiele korzystniej, a przedewszystkiem wydaje się być szerszym. Praca około takiego magazynowania nie wymaga bynajmniej więcej czasu, tylko trochę lepszego dozoru nad robotnikami, którzy też wkrótce przyzwyczają się do porządku. Stolarkę i wszelkie materjały liściaste należy bezwzględnie przechować w szopach, które też są najważniejszemi budynkami na składnicy. Szopy te powinne być obszerne, wewnątrz nie przeładowane, aby robotnicy przy pracy choć jakotako swobodnie mogli się poruszać, a przedewszystkiem każda szopa musi posiadać szczelny dach z niezepsutemi rynnami do odcieku deszczówki. Kantówka i łaty, które wskutek leżenia pod gołem niebem również cierpią i tracą z biegiem czasu na wartości, powinne być choćby prowizorycznie nakryte.

Nie mam zamiaru narzucać komukolwiek autorytatywnych rad, jak prowadzić skład drzewny, lecz nie mogę pominąć również poruszenia sprawy tak doniosłej, jaką są — księgi składowe. Pozwalam sobie zapytać PP. przemysłowców i kupców drzewnych w jakim stanie znajdują się składowe księgi dochodu i rozchodu materjału? Czy takie księgi wogóle się prowadzi? Niestety — na podstawie naocznej obserwacji stwierdzić muszę, że — nie! A z jakiego powodu? Odpowiedź ta sama — z powodu fałszywej oszczędności.

Skutki braku książek składowych postaram się również — na podstawie własnych doświadczeń — przedstawić. Często miewam sposobność należeć do komisji likwidacyjnej przy pożarach, a za każdym razem stwierdzałem na nowo, że brak w przedsiębiorstwie księgi zapasów. Rzecz prosta, że taki stan bardzo utrudnia likwidowanie pogorzelisk. Wszyscy zwracają się wtedy po opinję do eksperta fachowca, ale przecież i on nie może być tym wszechwiedzącym, wyczuwając drogą — telepatji co przed spaleniem znajdowało się na składzie.

Każdy wie, że gdy się spali dom, to pozostają mury, a conajmniej fundamenty, gdy się spali tartak, pozostają choć maszyny, coprawda zniszczone przez pożar, lecz gdy się spali szopa z zapasami

drzewa to pozostaje li tylko — popiół. Tak samo nie pozostaje prawie że żadnego śladu, jeżeli spłoną zapasy drzewne na tartaku. Komisje likwidacyjne, a więc i ekspert zmuszeni są wtedy pracować jakgdyby z zawiązanemi oczyma i swą ekspertyzę opierać jedynie na zeznaniach świadków.

Chcąc zatem uniknąć, na wypadek pożaru, za niskiego taksowania strat, trzeba się koniecznie móc wykazać dokładnemi książkami zapasów drzewnych. Prowadzenie zaś regularnych książek składowych nie jest rzeczą tak mozolną i kosztowną jakby się komuś mogło wydawać. Wystarczy, by od najbliższej inwentury począwszy, zaksięgować wszystkie zapasy, a następnie dopisywać każdorazowy przychód wagonów, a po stronie rozchodów pisać sprzedany materjał. Te zapiski nie koniecznie muszą być robione codziennie, wystarczy przeprowadzać je n, p., co trzeci dzień lub co tydzień. Najłatwiej zaś i najwygodniej będzie zapisywać odnośne pozycje księgi zapasu na podstawie ksiąg handlowych i faktur.

Na tartakach dochód zapisuje się z kartak kontrolnych, na których gatrowy odnotowuje długość każdego kloca oraz grubość i ilość desek z niego wyrżniętych. Podobnie zresztą postępuje się z balami, łatami i kantówką.

Takie regularne zapisywanie łatwo da się zaprowadzić, a robotnik, czy też urzędnik szybko się do tego przyzwyczają. Trzeba tylko trochę wytrwałości i energji ze strony szefa.

Księga składowa jest nie tylko w razie pożaru koniecznym dowodem posiadanych zapasów, ale daje również wiele korzyści z punktu handlowego oraz ułatwia kontrolę. Naprzykład w razie sporządzania inwentury lub bilansu, wszystko jest pod ręką i wypada tylko sprawdzić pozycje na placu.

W własnym interesie powinien więc każdy przemysłowiec i kupiec drzewny założyć i skrupulatnie prowadzić książkę składową.

K. Sowiński.

Zmiana wymiarów podkładów kolejowych w Niemczech

Według doniesień Głównej Dyrekcji Kolei Rzeszy, w wymiarach podkładów używanych na kolejach niemieckich ma zajść o tyle zmiana, że długości 2.50 m (typ II) nie mają być więcej używane, gdyż nie odpowiadają już warunkom komunikacyjnym. W przyszłości koleje niemieckie zakupywać będą głównie typ II o wymiarach 2,60 m 16×26 cm. Zmiana ta dotyczy zarówno podkładów z drzewa miękkiego, jak i twardego.

Zaleca się więc aby firmy zainteresowane w podkładach kolejowych do Niemiec już zgóry surowiec przeznaczony na podkłady wyrabiały na długość 2.60.

Tartaki państwowe

Poniżej podajemy bardzo ciekawy i charakterystyczny spis tartaków państwowych, użytkowanych bądź we własnym zarządzie, bądź wydzierżawionych. Jak wynika ze spisu, ogólna ilość tartaków, będących własnością Państwa wynosi 46, z czego 23 prowadzą Dyrekcje Lasów, 21 jest wydzierżawionych przemysłowcom prywatnym, a dwa są nieczynne wskutek pożaru. Sumaryczna ilość traków w tych tartakach wynosi 124, z czego 68 przypada na tartaki prowadzone we własnym zarządzie, a 56 na wydzierżawione. Szczegółowo stan ten uwidacznia poniższa tabela.

Dyrekcja	Nadleśnictwo	Nazwa tartaku	Sposób użytkowania	Ilość traków
1	2	3	4	5
w Warszawie	Glinna	Konewka	we wł. zarz.	4
„	Grodzisko	Zagórze	„	2
„	Kampinos	Zamczysko	„	2
„	Leszczydół	Wyszków	„	1
„	Jegiel	Dalekie	„	3
„	Parciaki	Parciaki	„	2
„	Ustroń	Ustroń	„	4
„	Chybie	Chybie	„	1
w Radomiu	Kielce	Kielce	wydzierż.	4
„	Zagnańsk	Zagnańsk	„	5
„	Zagożdżon	Zagożdżon	we wł. zarz.	2
„	Zawadówka	Zawadówka	„	2
„	Garbatka	Garbatka	„	3
w Siedlcach	Augustów	Na Lipowcu	wydzierż.	6
„	Suwałki	Płociczno	we wł. zarz.	4
„	Waliły	Waliły	„	4
„	Parczew	Smolarz	„	2
„	Lipniki	Łyse	wydzierż.	2
„	Nurzec	Nurzec	„	2
„	Białystok	Blok-Czarna	„	3
„	Nowogród	Margowniki	„	1
„	Czarnawieś	Czarnawieś	we wł. zarz.	7
we Lwowie	Niepołomice	Kłaj	wydzierż.	1
„	Muszyna	Tylicz	„	2
„	Wistowa	Zawój	„	3
„	Worochta	Worochta	„	5
w Łucku	Kiwerce	Kiwerce	„	3
„	Rafałówka	Hały	„	2
„	Luboml	Dorohusk	„	2
„	Zabłocie	Zabłocie	„	4
„	Szack	Przyborowo	„	2
w Białowieży	Jagiellońskie	Grudki	we wł. zarz.	4
„	Białowieska	Stoczek	„	4
„	Hajnowskie	Duży	„	8
„	„	Mały	„	1
„	„	przy kier. kol.	„	1
„	„	Czerlanka	spalony	0
„	Kartuz-Bereskie	Bronna Góra	wydzierż.	2
„	Wiadotupickie	Iwacewicze	„	2
„	Różańskie	Michalin	spalony	0
„	Rudzkie	Porzeżyn	we wł. zarz.	3
w Wilnie	Jeziorskie	Jeziory	„	4
„	Hożańskie	Rybnica	wydzierż.	1
w Poznaniu	Potrzebowice	Miały	„	2
w Toruniu	Lubichowo	Wdecki Młyn	„	1
„	Mścin	Grzmiąca	we wł. zarz.	1
			Razem:	124

Poza tem po wygaśnięciu umów z odnośnemi przedsiębiorstwami drzewnemi ma przejść na własność Lasów Państwowych następujących 10 tartaków.

Dyrekcja	Nadleśnictwo	Nazwa tartaku	Sposób użytkowania	Ilość traków
1	2	3	4	5
we Lwowie	Berehy	Ustrzy i Dolne	wydzierż.	4
„	Starzawa	Starzawa	„	3
„	Suchodół i Łopianka	Krechowice	„	6
„	Tustanowice	Zadział	„	2
„	Mizuń-Sołotwina	Wygoda	„	8
„	Polanica-Mizuń	Bolechów	„	5
„	Nadwórna Zielona Rafajłowa	Nadwórna	„	8
„	Dalatyn-Dora	Delatyn	„	7
„	Mikuliczyn	Mikuliczyn	„	5
			Razem:	48

Jak widać z powyższego zestawienia, gros tartaków państwowych przypada na województwa wschodnie, kilkanaście na województwa centralne, a tylko 3 na województwa zachodnie, z czego na Dyrekcję Lasów w Poznaniu 1, a na Dyrekcję Toruńską 2. Z 124 traków na wspomniane Dyrekcje w Poznaniu i Toruniu przypada tylko 4.

Wynika z tego jasno, że ruch w przemyśle drzewnym na zachodzie Polski spoczywa wyłącznie w rękach przedsiębiorców prywatnych, podczas gdy na wschodzie handlowi drzewnemu z wielką pomocą przychodzą tartaki państwowe. Taki stan rzeczy tłumaczy niejedno zjawisko w naszym obrocie drzewnym, nad którym zachodni przemysłowcy i kupcy nie raz się zastanawiali. Chodzi tu przedewszystkiem o większą zdolność konkurencyjną tarcicy wschodniej wobec cen z konieczności kalkulowanych na zachodzie. Przemysł i handel drzewny na wschodzie Polski, pracujący wśród szeregu takich ułatwień, jakie daje dzierżawienie tartaków państwowych, zwiększa — obok innych udogodnień — zdolność konkurencyjną tarcicy wschodniej, a sprzedaż materjałów tartych przez tartaki państwowe konkurencję tą obostrza.

Przemysł drzewny na zachodzie Polski, pracujący wyłącznie o własnych siłach ma wskutek tego utrudnioną walkę o byt.

Memorjał Rady Naczelnej Związków Drzewnych w sprawie dostaw podkładów kolejowych

Rada Naczelna Związków Drzwnych złożyła w Ministerstwie Komunikacji memorjał, omawiający sprawę przyznawania dostaw podkładów kolejowych dla Kolei Państwowych Zarządowi Lasów Państwowych, z pominięciem prywatnego przemysłu drzewnego.

Memorjał zwraca uwagę na niepomyślną ogólną konjunkturę na rynkach drzewnych, utrudniającą przemysłowi polskiemu byt oraz wskazuje na nierówne warunki konkurencyjne, w jakich prywatny przemysł drzewny znajduje się w stosunku do Lasów Państwowych, nie obciążonych podatkami ani świadczeniami.

W ciężkich warunkach, w jakich znajduje się polski przemysł drzewny, oddanie pewnej ilości podkładów kolejowych do dostawy przez Lasy Państwowe byłoby dla niego dotkliwym ciosem. Pozatem też ryzyko dostawy niepunktualnej i nieakuratnej przy Lasach Państwowych jest — w myśl wywodów memorjału — większe, gdyż Ministerstwo wobec Lasów Państwowych nie może rozporządzać sankcjami na wypadek nie dotrzymania warunków i terminów dostawy.

Że nie są to twierdzenia gołosłowne — uzasadnia Rada Naczelna — świadczą najwymowniej zdobyte w tym zakresie doświadczenia lat ubiegłych. Organom Ministerstwa Komunikacji najlepiej są znane liczne wypadki opóźnienia terminów, względnie nawet uchylenia się przez tartaki państwowe od wykonania dostaw, otrzymanych przez nie na warunkach bardziej korzystnych, aniżeli te, jakie z reguły obowiązują dostawców prywatnych. Wspomniane doświadczenia przemawiają chyba w sposób dostatecznie przekonywujący przeciw oddaniu całości, lub nawet znacznej części dostaw — tartakom państwowym, które — mówiąc oględnie — nie umiały odpowiedzieć wymaganiom odbiorcy.

Reasumując powyższe wywody, zważywszy, iż:

1. niezwykle niekorzystny układ konjunktury na rynkach drzewnych ograniczą dotkliwie możliwości zbytu produkcji tartacznej;
2. wobec wydatnego zmniejszenia się konsumcji wewnętrznej — Państwo jest dzisiaj jednym z najpoważniejszych odbiorców materjałów tartych;
3. w tym stanie rzeczy oddanie przez Ministerstwo Komunikacji całej dostawy Lasom Państwowym, ograniczyłoby jeszcze bardziej istniejące możliwości zbytu, a temsamem przyczyniłoby się do pogłębienia poważnych trudności, z jakiemi walczy prywatny przemysł drzewny,

zważywszy dalej, iż:

4. w zakresie dostaw materjałów drzewnych tartaki państwowe, nie podlegające rygorom prawnym, jakie obowiązują dostawców, nie dają dostatecznych rękojmi dotrzymania warunków i terminów dostawy, oraz
5. że tartaki państwowe nie ponoszą świadczeń fiskalnych (w postaci podatków i opłat), któremi zasila Kasę Państwową prywatny przemysł drzewny.

Rada Naczelna ma zaszczyt prosić Ministerstwo Komunikacji, aby — przy ustalaniu wytycznych swej polityki zakupów — uwzględniło w możliwie najszerszej mierze prywatny przemysł drzewny, jako głównego dostawcę, który przez sumienne i punktualne wykonywanie swych zobowiązań umownych — zasłużył sobie na pełne zaufanie swych odbiorców rządowych.

Jednocześnie ze stanowiska słuszności i dobrych obyczajów — mamy zaszczyt prosić, aby w zakresie wykonania dostaw — tartaki rządowe podlegały tymsamym warunkom irygorom prawnym, które obowiązują prywatnych dostawców Ministerstwa.

Także „kupiec drzewny"

W czasach inflacyjnych kiedy każdy handlował tem co mu wpadło w oczy uwijał się po Wiedniu niejaki Schwarzbarth, który także „robił w drzewie", powodziło mu się nieźle, gdyż wkrótce zakupił aż 42 kamienice. Z nastaniem normalniejszych czasów genjusz ten jednak uznał, że handel drzewny, to bynajmniej nie tak brylantowy interes i przerzucił się do branży dość oryginalnej, a mianowicie finansował pewną bandę — włamywaczy. Powinęła mu się noga i dostał się na kilka lat za kratki.

Obecnie znów wypłynął na widownię i zaraz na nowo zaczął niepokoić sądy austrackie swoją osobą. Niedawno temu wytoczono mu jakąś sprawę kryminalną, lecz co najciekawsze w aktach procesowych i sprawozdaniach sądowych figuruje nadal jako — kupiec drzewny — którym we właściwem tego słowa znaczeniu przecież nigdy nie był.

Opisując sprawę Schwarzbartha, oburza się wiedeńskie czasopismo drzewne „Internationaler Holzmarkt", że byle jakie ciemne indywidyum, które kiedyś zanieczyszczało atmosferę legalnego kupiectwa drzewnego, śmie podszywać się pod firmę kupca drzewnego.

Oficjalne notowania Giełdy Walutowej Warszawskiej z dnia 15. października 1929 r.

Waluty — Gotówka

Dol. Stan. Zjedn.	tr.	8 83	sp.	8.90	kup.	8.86

Dewizy:

Belgja	tr.	124.52	sp.	124.83	kup.	124 21
Kopenhaga	„	238.49	„	239.09	„	237 89
Londyn	„	043 42	„	043.53	„	043.31
Paryż	„	035.05	„	035.15	„	034.95
Praga	„	026.40	„	026.46	„	026 34
Szwajcarja	„	172.49	„	172.92	„	172.06
Sztokholm	„	239.42	„	240.02	„	238.82
Wiedeń	„	125.35	„	125.66	„	125.04
Włochy	„	046.71	„	046.83	„	046.59

Wiadomości bieżące

Zmniejszenie się wywozu drzewa we wrześniu. Według tymczasowych obliczeń Urzędu Statystycznego, zmniejszyła się wartość wrześniowego wywo-

zu drzewa z Polski, w stosunku do miesiąca sierpnia, o 3.679.000 zł.

Międzynarodowe Targi w Poznaniu, Termin IX Międzynarodowych Targów Poznańskich został ustalony na czas od 27 kwietnia włącznie do 4 maja 1930 r.

Majątek Kletwa w Pińszczyźnie, składający się po największej części z lasów, a będący dotychczas pod zarządem państwowym przeszedł drogą spadku na własność hr. Zamoyskiego. Dla lasów tych obecnie opracowuje się plan gospodarczy. Po jego ukończeniu większa ilość drzewa, przedewszystkiem sosny, świerku, olszy i dębu zostanie wystawioną na sprzedaż

Na stacji kolejowej Dubica linja Brześć-Chełm leżą do sprzedaży następujące rodzaje podkładów, własność firmy Bracia Kwastkowscy w Leplówce pod Dubicą: 735 sztuk sosnowych podkładów tramwajowych długości 1.50 m; 2881 sztuk dębowych podkładów tramwajowych długości 1.50 m; 381 sztuk sosnowych podkładów kolejowych długości 2.70 m.

Dyskont prywatny w Polsce. Rynek dyskontowy prywatny nie we wszystkich ośrodkach wykazuje jednakowe oprocentowanie.

O ile na rynku łódzkim przy materjale pierwszorzędnym wynosi 18 proc. rocznie, o tyle w Warszawie dochodzi do 2 proc. miesięcznie. Na rynku warszawskim dyskonto jest dosyć utrudnione, gdyż ilość reflektujących jest duża.

Rynek górnośląski cechuje pewne odprężenie i banki coraz więcej mogą zadość uczynić wymaganiom przemysłu. Bielsko nie potrzebuje zupełnie dyskonterów prywatnych i ilość gotówki w bankach jest dostateczną, by pokryć całkowite zapotrzebowanie.

Jugosłowiański eksport drzewny. W pierwszym półroczu br. ogólny wywóz drzewa z Jugosławji, wynosił 1.183.299 ton, wartości 1.097 miljonów dynarów. W stosunku do analogicznego okresu ub. r. oznacza to wzrost na wadze o 106.959 ton, a co do wartości, o 244 miljony dynarów.

Z braku kapitału obrotowego. W ub. tygodniu nastąpiła całkowita przerwa pracy w fabryce mebli giętych „Wojciechów" koło Kamińska. Około 600 robotników pozostało bez pracy.

Pożar tartaku w Mirotkach pow. Starogardzkiego spłonął ostatnio tartak p. Badziąga. Z niewyjaśnionych przyczyn powstał ogień, który się szybko rozszerzył i w krótkim czasie spłonęły całe zabudowania, oraz urządzenie wewnętrzne. Straty są poważne, pokryte jednak zostaną ubezpieczeniem

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokomski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Schlage. — Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr. 20